

[Startside](#) > ... > [Uddannelse, Retlige Netværk Og Agenturer](#) > [Uddannelse Af Retsvæsenets Aktører](#) > [Nationale Uddannelsessystemer](#) > [Grunduddannelse Af Dommere Og Anklagere I Den Europæiske Union](#) > [Germany](#)

Grunduddannelse af dommere og anklagere i Den Europæiske Union

Indholdet er leveret af
Tyskland

Tyskland

Generel beskrivelse

For det første skal det bemærkes, at det er vanskeligt at give præcise oplysninger om dette, da kompetencen til at behandle detaljerede spørgsmål om juridisk grunduddannelse ligger hos delstaterne. Den tyske lov om retsvæsenet (*Deutsches Richtergesetz*, DRiG) indeholder kun grundlæggende regler om grunduddannelsen af jurister. Detaljerne er reguleret ved de 16 delstaters love.

Ifølge DRiG er den juridiske grunduddannelse i Tyskland udformet som en fælles uddannelse for alle jurister. Den gennemføres i to faser: universitetsstudier (*Studium*) og praktisk uddannelse i forberedelsestjenesten (*Vorbereitungsdienst*).

De nøjagtige oplysninger findes i § 5, 5a-5d og 6 i DRiG.

Adgang til grunduddannelsen

For at kunne studere jura gælder de almindelige adgangskrav til universitetet. Eleverne får adgang ved at fuldføre en *Abitur* eller at opnå en tilsvarende kvalifikation. Optagelsen er imidlertid ikke betinget af valget af bestemte fag.

Grunduddannelsens format og indhold

1. Universitetsstudier

Universitetsstudiernes overordnede formål er at give de studerende et grundlæggende kendskab til civilret, strafferet og offentlig ret (herunder de historiske, filosofiske, sociale og økonomiske aspekter af disse fag med henblik på at give en forståelse af retssystemet som helhed). Eleverne bliver også uddannet i at analysere fakta, anvende lovgivningen og finde en retfærdig løsning i en given sag. Studierne afsluttes med den første juridiske eksamen (*Erste juristische Staatsprüfung*), som består af skriftlige og mundtlige prøver. De kompetente myndigheder for den første juridiske eksamen er den juridiske prøvemyndighed i hver delstat (*Landesjustizprüfungsamt*) og det universitet, hvor kandidaten har studeret. Prøvemyndighederne er ansvarlige for at gennemføre prøverne.

Til den første juridiske eksamen skal ansøgerne aflægge mellem fem og syv prøver (afhængigt af delstaten), som hver varer fem timer. Prøverne består af fiktive sager, der er baseret på virkelige retssager, som ansøgerne skal løse i form af et responsum. Derefter skal de gennemføre en mundtlig prøve, som vægter mellem 63 og 75 % (afhængigt af delstaten) af det samlede resultat.

2. Erhvervspraktik

Efter at have bestået den første eksamen (som næsten en fjerdedel af kandidaterne dumper) går næsten alle

kandidater ind i den forberedende tjeneste, som varer to år og organiseres individuelt af retsafdelingerne i de 16 delstater. Alle ansøgere, der har bestået den første eksamen, har adgang til forberedelsestjenesten. Ansøgere kan dog være nødt til at vente, fordi der ikke er tilstrækkeligt med praktikpladser, navnlig ved domstolene. Under denne praktiske uddannelse modtager de månedsløn, der betales af staten. Formålet med forberedelsestjenesten er at introducere deltageren (praktikanten, *Referendar*) til virkeligheden i de forskellige juridiske erhverv. Det er her vigtigt at bemærke, at tjenesten er fælles for alle fremtidige udøvende jurister: advokater, dommere, offentlige anklagere, notarer, offentligt ansatte advokater osv. Målet er også at have en sammenlignelig standard for uddannelse med en tilsvarende afsluttende eksamen, den anden statseksamen. Praktikanten vil gennemgå flere forløb — ved en civil domstol, ved en straffedomstol (eller en offentlig anklagemyndighed), hos en praktiserende advokat, ved en administrativ myndighed og på et advokatkontor efter eget valg. Selv om uddannelsen hovedsageligt er af praktisk karakter, kan det ikke benægtes, at det kun er visse aspekter af praktikken, der gennemgås. Disse aspekter er imidlertid af stor betydning.

Under de forskellige praktikforløb gøres praktikanterne som minimum bekendt med procesretten.

Afslutning af grunduddannelsen og kvalifikationsprocessen

I højere grad end i forbindelse med den første eksamen testes viden og færdigheder med hensyn til procesret i den anden juridiske statseksamen (*Zweites juristisches Staatsexamen*). Som hovedregel udgør udarbejdelsen af en dom eller et anklageskrift, der er baseret på en virkelig sag, kernen i de skriftlige prøver. I de mundtlige prøver undersøges sagerne igen med et vist fokus på praktiske spørgsmål. Den anden eksamen er heller ikke let, selv om dumpeprocenten er meget lavere (ca. 8 %). Næsten 10 000 praktikanter består hvert år den anden statseksamen.

Til den anden statseksamen skal ansøgerne aflægge mellem otte og 11 skriftlige prøver, hver af en varighed på fem timer. Den skriftlige prøve vægter mellem 60 og 75 % i den endelige bedømmelse. I de fleste delstater skal kandidaterne aflægge prøver, hvor de skal løse en given sag. De skal ofte afgive en dom. Ved de mundtlige prøver i visse delstater skal ansøgerne besvare juridiske spørgsmål. I andre delstater skal de også udarbejde en sagsmappe og fremlægge resultatet for eksaminatorerne. Der er forskellige systemer. I modsætning til den første eksamen tillader de fleste delstater nu anvendelse af forudbestemte kommentarer i den anden juridiske statseksamen.

Den anden juridiske statseksamen giver "kvalifikation til dommerembedet" (*Befähigung zum Richteramt*). På trods af udtrykket er denne kvalifikation en forudsætning for at kunne udøve næsten alle juridiske erhverv, som fastsat ved lov. Når kandidaten har opnået kvalifikationen til dommerembedet, kan vedkommende ansøge om en stilling som dommer eller anklager i delstaterne. Betingelserne for udnævnelse af dommere i Tyskland er fastsat i § 9 i den tyske lov om retsvæsenet. Derudover fastsætter hver delstat mere præcise bestemmelser (karakterer i begge prøver, yderligere krævede kvalifikationer, jobsamtaler eller evalueringscentre) med henblik på udvælgelse af de bedste kandidater."

Yderligere oplysninger findes i afsnit 2, § 5 og 6 i den [tyske lov om retsvæsenet](#).

■ Sidste opdatering: 19/08/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.